

גליון מ"ח תשע"ד
שנה ג'

סיפורי צדיקים

יו"ל לע"נ הרה"ח ר' הלל ז"ל בן ר' פינחס נחום המבורגר שיבלט"א

תורה לשבתות קל"ט על האישור לשוחמ"ש בתמונה

סיפורי חז"ל

התנשאות גורמת לשכחה

מעשה בבני סימוניא, שבאו אצל רבנו הקדוש, הוא רבי יהודה הנשיא, ובקשו ממנו "מנה לנו אדם שיהיה חכם וחזן, דיין ודרשן ובעל משנה, אדם שינהיג אותנו, יורה לנו את הדרך בה נלך ויסדיר את כל עניינינו". מינה עליהם חכם ושמו לוי בר סיסי, ובני סימוניא שמחו למינוי, הביאו את החכם לעירם, שם התקינו בעבורו במה גבוהה, הושיבוהו עליה ופנו אליו בשאלות הלכתיות. ואולם, החכם כלל לא השיב להם, נראה היה, כי אינו יודע את התשובות. על כן אמרו בני העיר: "מסתבר כי אין הוא בקי בדינים, נשאל אותו אפוא דברי אגדה". שאלוהו, אך גם הפעם לא זכו לתשובה. כיון שכך שגרו משלחת אל רבנו הקדוש בטענה "איזה חכם שלחת לנו?" "והרי אין הוא יודע מאומה, על כל שאלה שהצגנו לו, לא ידע להשיב". קרא רבנו הקדוש ללוי בר סיסי והציג לפניו את כל השאלות ששאלו בני בעיר, הפעם השיב החכם את כל התשובות, כנדרש. אמר לו רבנו הקדוש: הנה יודע אתה את כל התשובות, מדוע לא ענית לבני סימוניא בעת שפנו אליך בשאלות? השיב: כשהגעתי לעירם הושיבו אותי על במה גבוהה, או אז נכנסה גאוה ללבי וכל שידעתי נשתכח ממני. על כך אמר רבנו הקדוש: בני אם נבלת בהתנשא, כלומר, אם בתחילה הושפלת, כיון שלא ידעת לענות על השאלות שנשאלת - הרי זה מפני שהתנשאת.

(ע"פ מדרש רבה בראשית)

פרשת השבוע

לן השי"ת חכמה בלבו, הרי מיד כשמכבדים אותו הוא מהרהר בתשובה, ומפשפש במעשיו, הרי שהכבוד הוא לתועלתו כי על ידו הוא מהרהר בתשובה.

לא הביט און ביעקב ולא ראה עמל בישראל

פעם אמר הרה"ק רבי זושא מהאניפולי זיע"א, כידוע שמכל מצוה ומצוה שמקיים היהודי, נברא מלאך טוב, ואם חלילה להיפך, כאשר אדם עובר עבירה, נברא ממנו מלאך רע. ישראל קדושים הם, המשיך הצדיק ואמר: האמינו לי, אני ראיתי את המלאכים שנבראו ממעשיהם הטובים של ישראל, ומאידך ראיתי גם את המלאכים שנבראו ממעשיהם הרעים, והנה, המלאכים שנבראו ממעשיהם הרעים, כולם בעלי מומים הם, שכן אין יהודי עובר עבירה בלב שלם, תמיד בשעת מעשה עולה בו בושה וחרטה על מעשהו, מעבירה כזו נברא מלאך בעל מום.

כי כבוד אכבדך מאד (כ"ב - י"ז)
פעם נסע הבעש"ט הקדוש זיע"א לבראד ולן בכפר אחד סמוך לבראד. בלילה חרד הבעש"ט וארכובותיו דא לדא נקשן, עד שהתעורר רבי צבי סופר משנתו בגלל קול הרעש שהשמיעו ארכובותיו של הבעש"ט. ביקש רבי צבי סופר לברר מה הוא הפחד והרעדה שאחזו ברבו. גילה לו הבעש"ט כי בלילה הקודם נגלה לו רבו, אחיה השילוני ואמר לו: אתה תבוא לבראד ויתנו לך כבוד גדול, ואם לא תתחזק שלא להיכשל, תאבד את כל מה שהיה לך עד הנה. וכשבא הבעש"ט לבראד, באו אליו הנגידים לקבל פניו במלבושי כבוד, ואילו הוא לא פנה אליהם, אלא התחיל לשחק עם הסוסים ולהחליקם, וכך ניצל מהרגשת קבלת הכבוד.

ופעם אחת בא הבעש"ט הקדוש למקום אחד ועשו לו כבוד גדול. אמר להם הבעש"ט: דעו, כי כשמכבדים אדם, מפשפשים במעשיו בעולם העליון אם הוא ראוי לאותו כבוד, אמנם מי שנתן

זמני השבת

זמני יציאת השבת:
ירושלים: 8:31 ת"א: 8:33 ר"ת: 9:03

פרשת בלק

זמני כניסת השבת:
ירושלים: 3:1 ת"א: 7:28

חכמתו של הרמב"ן

רבי משה בן נחמן, הרמב"ן המפורסם, היה ידידו האישי של המלך בספרד, המלך היה מזמינו אליו לארמון לעיתים קרובות, כדי לשוחח איתו ולהאזין לדברי החכמה ששפיעו מפיו. פעם אחת אמר המלך לרמב"ן כי דלתות ארמון המלוכה תהיינה תמיד פתוחות בפניו והוא יכול לבוא ולבקר את המלך תמיד, בכל עת ובכל שעה, אף ללא הזמנה מיוחדת.

יום אחד ישב הרמב"ן אצל המלך והשניים היו שקועים בשיחה. המלך הקשיב לדברי הרמב"ן בדריכות כזו, שלא הבחין בקארדינל (ראש הכמרים) שנכנס לחדר, הלז נשאר עומד ליד הדלת שעה ארוכה, עד שהמלך הבחין בו והזמינו להיכנס, הקארדינל שהתיישב ליד המלך והרמב"ן, היה נרגז מאד בחושבו שהמלך מעוניין יותר בקרבתו של הרמב"ן - היהודי, מאשר בו ראש הכמרים. אולם הוא לא הראה את בעסו בגלוי, רק חשב בלבו כי ידידותו של המלך אל הרמב"ן הרחיקה לכת למעלה מן המידה, וכי הגיעה הזמן לעשות משהו בנידון באמצעים כשרים או לא כשרים.

כעבור ימים אחדים בא הקרדינל אל המלך, בזמן שהרמב"ן לא היה אצלו, תוך כדי שיחה החל הכומר להפליג בשבחם של היהודים ואמר: בימים קדומים היו ליהודים אנשים גדולים, כמו הנביאים, שמשון הגיבור, דוד המלך וכו', אולם מה קרה ליהודים לאחר מכן, שאל הקארדינל, היכן הנביאים ואנשי המעלה היום? "אכן, היכן הם?" חזר המלך בענין על השאלה. "אני אומר לך" השיב הכומר בערמה, מאז שהיהודים החלו ללמוד את התלמוד שלהם, הם איבדו את חכמתם וכוחם הרוחני, הלא יום ולילה הם שקועים באותם כרכים עבי כרס, המלאים שטוית ודברי הבל. כך המשיך הקארדינל לשפוף דברי בוז ושיטנה על התלמוד, והוסיף כי הוא מלא דברי עלבון לדת הנוצרית. והוא חזר למעשה על כל דברי השיטנה והעלילות שנהגו הגויים להעליל על היהודים מאז ומתמיד והוסיף ואמר: לאמיתו של דבר, הרי התלמוד הוא הדבר היחידי המונע מיהודים להצטרף אל אמונתנו הנוצרית. אם אפשר היה להניע אותם מלהמשיך וללמוד את התלמוד, אין ספק שלא היו ממשיכים להיות דבקים באמונת אבותיהם והיו מוצאים מחסה תחת כנפי הכנסייה שלנו.

"והאם יכול אתה לשכנע אותם, שיוותרו על לימוד התלמוד?" שאל המלך. "לא, אדוני", השיב הקארדינל בעוגמה. היהודים הם, כידוע עם קשה עורף, ולא בניקל יוותרו על הספר המזיק. אני חושב שרק צו מלכותי האוסר עליהם במפורש את לימוד התלמוד, יכול להציל את המצב. צו זה חייב לכלול את האיום בעונש מוות למפיריו. המלך נתפתה לדברי הקארדינל והוציא צו האוסר על לימוד התלמוד, תוך גזירת עונש מוות לעובר על הצו, הוא לא חשד כלל, כי מטרתו האמיתית של הכומר הערום, היתה ללכוד את הרמב"ן בפח שטמן לו. בהיוודע דבר המלך ודתו, קמה מהומה רבה בקרב היהודים, אולם הרמב"ן שלח שליחים לכל הריכוזים היהודיים והודיע להם, כי

ישיבתו תישאר פתוחה גם להבא והלימודים בה התקיימו כרגיל, וכל מי שלבו חפץ ללמוד תורה, יבוא אליו וילמד, ואכן, מאות תלמידים נהרו לישיבתו של הרמב"ן והוא לימד אותם תורה ותלמוד, כרגיל ומבלי להתחשב לפקודה שיצאה.

זמן קצר לאחר מכן, פגש הקארדינל שניים משרי המלך ושאלם: מתי נועץ בכם המלך בפעם האחרונה? השיבו השניים כאחד: המלך שוב אינו מתייעץ עמנו כלל, מאז שהוא התיידד עם הרב היהודי הזה, הוא מתייעץ רק איתו. "כך גם אני חשבתי" אמר הכומר, ושאל: מה אתם חושבים למה מעדיף מלכינו להיוועץ ברמב"ן בלבד? השיבו השרים משום שהרמב"ן הוא האדם הפיקח ביותר בכל רחבי הממלכה, נכון, ענה הקארדינל, והוסיף ואמר: הידעתם מאין שואב הרמב"ן את חכמתו הרבה? אני אומר לכם, כל לילה באים מלאכים מן השמים ומגלים לו את כל סודות תבל. אמרו השרים בעגמה: אולם אלינו המלאכים אינם באים ולכן אין לנו יכולים להתחרות בחכמתו של הרמב"ן. השיב הכומר: אגלה לכם סוד, אני אתיז עליכם מים קדושים ואתם תלכו בלילה אל ביתו של הרמב"ן, ותעמדו קרוב אל החלון הפתוח, כאשר המלאכים יגיעו, תהיו בקרבת מקום ותשמעו את כל הסודות, ואז תהיו חכמים כמו הרמב"ן, הסכימו השרים לתכנית הסודית.

למחרת בבוקר באו השניים אל הקארדינל ודיווחו לו שהמים הקדושים לא פעלו פעולה כלשהי, הם אמנם ראו צעירים רבים אשר פניהם כפני מלאכים, נכנסים ומשוחחים ארוכות עם הרמב"ן, שיחה חיה ונרגשת עם תנועות ידיים, בשאלות ותשובות, בניגון מתוק. אך מלאכים לא ראו, ולא הבנו מילה אחת מכל האמור. השיב הקארדינל: כנראה שאין אתם ראויים לראות את המלאכים, אולם בכל זאת כדאי מאד שראיתם את מה שראיתם. כי ראיתם את הרמב"ן לומד את התלמוד עם מאות תלמידים, בניגוד גמור למצוות המלך אשר אסר זאת. וחובתכם לדווח על כך למלך, וכאשר יקבל הרמב"ן את העונש המגיע לו, אתם תהיו שוב יועצי המלך כבראשונה.

השרים עשו כמצוות הכומר והלכו אל המלך לספר לו מה שראו ושמעו, הקארדינל הערמומי הגיע אל המלך מיד אחריהם, והשמיע את דעתו עד כמה פגע הרמב"ן במלך ואיזה רושם קשה זה יכול לעשות, כשידידו הקרוב של המלך עובר על מצוותו ומעודד בכך גם אחרים לעשות כמוהו.

המלך נחרד והודעזע למשמע הדברים, אולם למרות זאת, הוא לא רצה לפעול מתוך פזיזות, וביקש לשמוע תחילה מה יש לרמב"ן לומר להגנתו. הוא התעלם איפה מהקארדינל ומשני שריו שדרשו במפגיע את ביצוע של גזר דין המוות ה"מגיע" לכל מי שנתפס על לימוד התלמוד, והזמין אליו את הרמב"ן כדי שיסביר לו את פשר התנהגותו. כאשר הופיע הרמב"ן בפניו, שאלו המלך בנימה תקיפה: האם זה נכון שאתה לומד את התלמוד? "כן, הוד מלכותך" השיב הרמב"ן.

משל ונמשל

לא להשחית את הכרם

משל לאדון שהיה לו כרם נחמד בנטיעות שונות מכל עץ מאכל ונחמד בעיני כל רואיו, ובתוכו בנה מגדל לתלפיות, פעם אחת ראה האדון דרך חלון המגדל איש אחד התגנב בתוך הכרם והתחיל ללקט מעט מעט מפרי העץ ושם בכליו, ויתאפק האדון וידום, אח"כ שמע האדון איך שהגנב מדבר לעצמו: מה לי להרבות עמל ללקוט פרי פרי, אחתוך את הענפים עם פירותיהם. כראות האדון רועה לבבו כי התחיל לקצץ את האנפים ולהשחית כרמו, חרה לו עד מאד על אבדן כרמו היקר, בכל זאת התאפק ועמד על מקומו לראות מה עוד יעולל האיש. והגנב לא הסתפק בזה, ובראותו כי אין איש מפריע בידו, ויאמר לנפשו מה לי לבלות זמן ולעקור ענף ענף, טוב לי לעקור את כל האילן בבת אחת ואביא אותו אל ביתי ושם אעשה עם הפירות כטוב בעיני. כשמוע בעל הכרם את דבריו, אמר: לא עת לחשות ולהתאפק עוד, ויתן עליו בקול גדול: רשע איש משחית, הרף ידיך! כשראיתי שנכנסת אל כרמי והחלת לקטוף מפרי הגן, החשתי ואמרתי לעצמי, יצרך תקפך למלאות תאות לבך וכו', אך בראתי כי זדון לבך השיאך לקצץ ולהשחית את כרמי היפה, חרה אפי בך עד מאד, ואז החלטת לחבל לעקור את הכל, לא אוכל יותר להאריך אפי, וכגמול ידך וזדון לבך אשיב לך.

הכרם היא תורתנו הקדושה אשר בה נטע ה' כל עץ נחמד למראה ופריה להשכיל ועצי כרמה חיים הם למחויקים בם כדכתיב "כי לא דבר רק הוא מכם כי הוא חיך". ובעוה"ר נמצאים כהיום שועלים קטנים מחבלי כרם ה', בתחילה יסיתם לבם הרע לפרוץ פרצות בגדר הכרם, כמו לעבור על תקנות וסייגים אשר גזרו חז"ל הקדמונים, ואח"כ יסיתם היצר לקצץ בנטיעות הגפן עצמם, דהיינו שימלא לבם לעבור על גופי תורה עשין ולאויין. ובמשך הזמן יבקשו לעקור את הכל חלילה, ולעבור על כל העבירות שבעולם. אך האמת בעל הכרם הוא האדון ה' ששומר את הכרם ונוצר פריה, לא יתן מוט לכרמו הלא היא תורתנו החביבה לו עד מאד, עד שקראה כלי חמדתו, ולא יאריך אפו עוד למשחיתים ההם, רק יעשן אף ה' וקנאתו באנשים ההם עד אשר יעזבו תאוות לבם וישוּבו אל השם באמת ובלב תמיים.

(בשם הגה"ק ה"חפץ חיים" זיע"א)

"אולי, אם כן, לא שמעת או שכחת כי הוצאתי צו האוסר על לימוד התלמוד באיסור חמור שעונשו מוות?" שאל המלך. השיב הרמב"ן בקור רוח: לא, הוד מלכותך, היה לי ברור בתכלית שאסרת על לימוד התלמוד. "אם כן מדוע עברת על מצוותי?" תבע המלך הסבר.

"הרשה נא לי אדוני המלך, לספר לך מה שאירע לפני שנים לא רבות במדינה אחרת" פתח הרמב"ן את סיפורו, שם במדינה הזאת היה פעם מלך, שהיתה לו בת יחידה שהיתה אהובה ביותר על אביה המלך. יום אחד חלתה הנסיכה וכל רופאי המדינה הובהלו אל מיטת חוליה, אך כל חכמתם לא עמדה להם והם לא היו מסוגלים לרפא אותה. בסופו של דבר הודו הרופאים שאין בידם לרפא אותה, ורק הרופא כל בשר ומפליא לעשות יכול לרפאות אותה. עצתנו היא: שהמלך יוציא צו שיחייב את כל אורחי המדינה לצום שלושה ימים, לילה ויום, ולהתכנס כל אחד בבית תפילתו ולהתפלל לשלום הנסיכה, אולי ירחמו מן השמים וישלחו לה רפואה שלימה. מיהר המלך והכריז על הצום והתפילה. ביום השני לצום, תפסו שוטרי המלך יהודי בשעה שהפר את הצום ואכל. הוא נעצר והובא בפני המלך. "כיצד מלאך לבך לעשות כדבר הזה?" שאל המלך כבעס גדול, "האם אינך רוצה שבתי תשוב לאיתנה?" חס וחלילה, השיב היהודי, אני מתפלל בכל יום לרפואתה של בתך. אולם אצלנו בתלמוד יש כלל האומר: "בריא ושמא, בריא עדיף", לי, כשלעצמי היו לי ספקות אם הצום שלי במשך שלושה ימים יציל את חיי הנסיכה, מאידך היה לי ברור ללא צל של ספק, כי צום כזה יגרום לי למות, כי על כן הזהירו אותי הרופאים כי אסור לי לצום במשך שלושה ימים, בגלל לבי החלוש, כך החלטתי ללכת לאור הכלל התלמודי ולבחור בוודאי מול הספק.

הוא הדין, אדוני המלך, במקרה שלי, סיים הרמב"ן את סיפורו, כאשר אתה פרסמת את הצו שלך האוסר את לימוד התלמוד, היו לי ספקות אם האיסור חל גם עלי, כי קשה היה לי להאמין, שאתה הוד מלכותך שהענקת לי את ידידותך, תרצה להרע לי כל כך. מאידך היה ברור לי, שאם אפסיק את לימוד התורה, שהיא חיינו ואורך ימינו, הרי שחיי לא שווים מאומה. המסקנה: גם אני הלכתי לפי הוודאי, מה שהסתבר לי כמובן מאליו. "צדקת ידידי" הסכים עמו המלך, "כל הענין הזה היה עצתו הרעה של הקארדינל, ואותו אגרש מארצי.

היה זה יום חג ושמחה ליהודים כאשר המלך ביטל את הצו האוסר לימוד הגמרא, והיהודים יכלו להתמסר ללימוד התורה באין מפריע. והמלך העריץ את הרמב"ן והעריך את פקחותו עוד יותר מאשר מקודם.

צ'ין אדם לחברו

כדי לא לבייש

מסופר על שיעור יומי שהיה מתקיים בבית כנסת בעיר אחת בכל ערב, ושמש בית הכנסת שהיה עוסק במלאכת הקודש בהתנדבות שלא על מנת לקבל פרס, היה מגיש לקהל הלומדים כוסות תה וקפה, אולם למרבה הפלא היה נוהג למלאות את הכוסות עד למחציתם בלבד. כך היה נוהג במשך שנים רבות, וככל שביקשו והפצירו בו להגיש כוסות מלאים, לא שמע אליהם ואטם את אוזניו מלשמוע, והמשיך להגיש את כוסות התה והקפה במסירות ובאהבה שאין לה גבולות, אולם רק חצי הכוס, לא פעם הגיש יותר מכוס אחת אולם תמיד רק מחצית הכוס. וגם סירב בעקשנות לתת הסבר להתנהגותו זו. ויהי היום והשמע חלה, ואז ביקש מבנו שיעשה עמו חסד וילך במקומו לבית הכנסת כדי לכבד את לומדי השיעור בשתייה חמה. הבן הסכים בחפץ לב למלאות את רצון אביו, ובהגיעו לבית הכנסת קיבלו אותו בזרועות פתוחות, שאלו אותו לשלום אביו, וכשהבינו כי הוא בא למלאות את מקום אביו, חייבו לעצמם בתקוה שהיום בטח יזכו לכוס תה מלאה. לפתע נשמעו פסיעותיו הכבדות של אביו החולה אשר בא להורות לבנו את ההוראה החשובה מכל "אל תמלא יותר מחצי הכוס". שאל הבן: למה? והאב לא ענה, "אבל מדוע?" שאל הבן. השיב האב: זה עניני בלבד. וכשהבן התעקש ולא ויתר, הסכים האב לספר: דע לך כי מעולם לא סיפרתי לאיש את הסיבה, אולם לך אסביר את התנהגותי. בני יקירי: בין

משתתפי השיעור נמנים שני יהודים מבוגרים שידיהם רועדות ואין להם שליטה על הידיים, ואם אביא להם כוסות מלאים, עלולה השתיה להישפך מתוך הכוס, ובושה וכלימה יכסה אותם, ואם אביא לכולם כוסות מלאים ורק להם אביא חצאי כוסות, גם כן יתביישו לנוכח מוגבלותם. לכן בני יקירי, כל השנים הרבות אני מוכן לספוג בזיונות והעלבות, ובלבד שלא אגרום בושה לשני יהודים אלה.

הגאון רבי חיים קרייזווירטה זצ"ל סיפר פעם, ששמע מהגר"ז מבריסק זיע"א, שמי שסוגר את הגמרא כדי לעשות חסד, הגמרא פתוחה עבורו, אבל מי שפותח את הגמרא כדי למנוע את עצמו מלעשות חסד, הגמרא סגורה עבורו.

לכאוב את כאב הזולת

מסופר שלאחר הסתלקותו של אביו הרה"ק בעל ה"שפת אמת" מגור זיע"א, הגיע הרה"ק רבי לייביש מבערזאן זיע"א אל הרה"ק בעל ה"דברי חיים" מצאנו זיע"א, ואמר שהחסידים מפצירים בו שיקבל על עצמו את עול ההנהגה, והוא בעצמו יודע שאינו ראוי לזה וביקש את עצתו הקדושה. השיב לו ה"דברי חיים": נקוט כלל זה בידך, שאם יבוא אליך אדם מישראל וישיח לפניך את צערו ומכאובו, ואם תרגיש בעצמך שזה כואב לך כאילו היה זה צערך הפרטי, אזי יש לך כח בידך לברך את ישראל ולפעול ישועות עבורם.

הילולא דצדקיא

יום שבת ז' תמוז

הגה"ק רבי ברוך פרענקל תאומים ב"ר יהושע יחזקאל פייבל (ברוך טעם - תקפ"ח) הרה"ק רבי שמחה בונים ב"ר אברהם מרדכי מגור (לב שמחה - תשנ"ב)

יום ראשון ח' תמוז

הרה"ק רבי מאיר מדזיקוב ב"ר אליעזר (אמרי נועם - תרל"ז)

(הרה"ק רבי מרדכי מקומיר ב"ר אברהם המגיד מטריסק (תרע"ז)

יום שני ט' תמוז

הרה"ק רבי יעקב מטעמילש ב"ר אליעזר ליפמן (ספרא דציניעותא דיעקב - תכ"ז)

יום רביעי י"א תמוז

רבנו יעקב יצחק חיות ב"ר אברהם (אפי רברבא - שמ"ה)

הרה"ק רבי צבי הירש מזידיטשוב ב"ר יצחק אייזיק (עטרת צבי - תקצ"א)

הרה"ק רבי אהרן טביש ב"ר יעקב (קרני ראם - תרי"ב)

יום חמישי י"ב תמוז

רבי יעקב ב"ר אשר (בעל הטורים-ה"א-ק"ח)

יום שישי י"ג תמוז

הרה"ק רבי מרדכי מקרעמניץ ב"ר יחיאל מיכל (תקע"ז)

הרה"ק רבי מרדכי ב"ר פינחס מקאריץ (אב"ד קאריץ - תקע"ז)

זכותם תגן עלינו ועל כל ישראל אמן

פרפראות

יהודי אחד בא לפני הרה"ק רבי צבי הירש מזידיטשוב זיע"א (יומא דהילולא י"א תמוז) ואמר, שיש לו הרבה רדיפות מבני אדם המצעים אותו, ומבקש עצה לזה. השיב לו הרבי ואמר: הנה אם יש שני אנשים מושכים בחבל, אחד בקצה מזה ואחד בקצה מזה, אז כל זמן ששניהם מושכים אינם נופלים, כי כל אחד מחזיק את חברו, אבל אם יעזוב אחד את החבל והשני ימשיך למשוך, אז יפול לארץ בידוע. וזאת העצה בשבילך שאתה לא תעשה כלום, ומילא אתה תמשיך לעמוד על כנך והם יפלו.

קרית קרעטשניף רחובות

טל': 052-7144471 מייל: sipureitzadikim@gmail.com

נדבת הר"ר פינחס צבי ליכטנשטיין הי"ד

לע"ג חותנו הר"ר הלל המבורגר ז"ל

נלב"ע ח' תמוז תנצב"ה

בחסות "דודי קאר"

הסוכן החרדי שלך להשכרת רכב

מכל החברות 052-7655-222